

Lomachynska I. A.

doctor of economic sciences, professor, head of the department of economics and entrepreneurship, Odesa I.I. Mechnikov national university, Ukraine

Voitsekhovska A. O.

lecturer of the department of economics and entrepreneurship of the Odesa I.I. Mechnikov national university, Ukraine

Burmin Y. M.

master's degree, 2nd year, 051 economics, Odesa I.I. Mechnikov National University, Ukraine

**ФОРМУВАННЯ СТРАТЕГІЇ РОЗВИТКУ ЦИФРОВОЇ ЕКОНОМІКИ
УКРАЇНИ В УМОВАХ ЄВРОІНТЕГРАЦІЇ
FORMATION OF THE STRATEGY FOR THE DEVELOPMENT OF THE
DIGITAL ECONOMY OF UKRAINE IN THE CONDITIONS OF
EUROPEAN INTEGRATION**

Аналіз основних тенденцій і перспектив розвитку цифрової економіки України на шляху інтеграції до європейського цифрового простору, а також визначення сучасних аспектів становлення цифрової економіки України допоможе визначити причини і побудувати стратегію повного переходу на платформу цифрової економіки і зменшити розрив з країнами-членами ЄС, адже зараз Україна залишається єдиною країною Європи, яка наразі не має достатніх цифрових ресурсів для повного переходу на платформу цифрової економіки.

Широкомасштабна агресія росії проти України спричиняє серйозні порушення підключення до Інтернету, що є передумовою для стійкості та подальшого розвитку цифрової економіки, а цифрові технології відіграють вирішальну роль у продовженні надання громадянам доступу до цифрових послуг, у тому числі коли вони зміщуються.

Відповідь українського уряду на війну у сфері цифровізації структурована навколо трьох ключових стовпів: «Цифрова інфраструктура, відновлення та розвиток Інтернету»; «Державні послуги та реєстри»; та «Цифрова економіка». Плани сформульовані на середньострокову (2023-2025) і довгострокову (2026-2032) перспективи.

Відповідно до оновлених даних Нацбанку, у 2023 році ІТ-індустрія принесла в українську економіку 6,7 млрд дол. завдяки експорту своїх послуг. Це на 8,5%, або на 622 млн дол., менше за показник 2022 року. Обсяг ІТ-експорту впав до рівня 2021 року, коли він становив 6,9 млрд дол. [1].

Україна займає лідируючі позиції у розвитку відкритих даних у Європі. Зараз понад сім мільйонів українців щомісяця користуються продуктами та послугами на основі відкритих даних. Незважаючи на тимчасові обмеження доступу до певних реєстрів у воєнний час, Україна продовжила свої зусилля з просування відкритих даних.

Одним із важливих засобів просування цифровізації економіки України в умовах євроінтеграції є її залучення до програми «Цифрова Європа».

Програма «Цифрова Європа» надає стратегічне фінансування для вирішення цих викликів, підтримуючи проекти в ключових сферах потенціалу, таких як: суперкомп'ютери, штучний інтелект, кібербезпека, передові цифрові навички та забезпечення широкого використання цифрових технологій в економіці та суспільстві [2]. У вересні 2022 року Європейська Комісія підписала угоду про приєднання України до Програми «Цифрова Європа».

Загальний фонд Програми «Цифрова Європа» становить 7,5 млрд євро. Україні будуть доступні 4 з 5 напрямків фінансування із загальним бюджетом близько 6 млрд євро (на період 2021-2027):

1) високопродуктивний комп'ютинг – 2,2 млрд євро. Фінансування надаватимуть проектам, які обчислюють великі масиви даних для рішень у сфері економіки, охорони здоров'я чи оборонної промисловості;

2) штучний інтелект, дані та хмарні послуги – 2,1 млрд євро. Йдеться про проекти, що створюють продукти на базі штучного інтелекту для полегшення роботи підприємств, держадміністрацій або дослідницьких установ;

3) цифрові навички – 580 млн євро. За цим напрямком подають проекти, що створюють можливості для набуття нових навичок у сфері ІТ;

4) використання цифрових технологій в економіці та суспільстві – 1,1 млрд євро. Сюди можуть податися проекти, які впроваджують цифровізацію у бізнесі або у сфері електронного урядування, охорони здоров'я, навколишнього середовища, освіти та культури, технологій Smart City [3].

Також у ЄС звільнили Україну від сплати внесків за участь у програмі протягом 2021-2022. Ми також отримали знижку 95% на фінансові внески протягом 2023-2027 років.

Сформуємо основні рекомендації щодо відновлення України у післявоєнний період за допомогою створення цифрової економіки на шляху до євроінтеграції:

1) розробити стратегію розвитку ІКТ-сектора на державному рівні;

2) підтримувати програму цифровізації для інтеграції України в європейський цифровий простір;

3) врахувати значення ІКТ у повоєнній відбудові економіки та у структурі євроінтеграційних процесів;

4) зосередити увагу на підвищенні інвестиційної привабливості сектору ІКТ;

5) створити сприятливі умови для розвитку ІТ-бізнесу через державно-приватне партнерство;

б) враховувати тенденцію до експоненційного зростання, розробляючи довгострокові програми підтримки [4].

Участь України у програмі ЄС «Цифрова Європа» наближає Україну до Єдиного цифрового ринку ЄС. Це нагода перейняти досвід у країн ЄС,

поділитися своїм, а також зміцнити спільні цифрові можливості та ефективніше протидіяти російській агресії. Програма сприятиме наближенню українських компаній, дослідників та органів державної влади до ЄС через побудову спільних цифрових інфраструктур, а також сприятиме подальшій цифровій трансформації.

Список використаних джерел:

1. Національний банк України. Сектор зовнішньоекономічної діяльності. URL: <https://bank.gov.ua/ua/statistic/sector-external> (дата звернення: 22.11.2024).
2. Офіційний сайт «ДІЯ». Програма «Цифрова Європа» URL: <https://business.diia.gov.ua/digital-europe-programme> (дата звернення: 13.11.2024).
3. На шляху до Єдиного цифрового ринку ЄС: електронна комерція, телекомунікації, довірчі послуги. Український центр європейської політики, 2021. URL: <https://ucerp.org.ua/doslidzhennya/na-shlyahu-do-yedynogo-cyifrovogo-rynku-yes-elektronnakomercziya-telekomunikacziyi-dovirchi-poslugy.html>
4. Open Data Day 2024: Unity for Progress. URL: <https://thedigital.gov.ua/>